

EL BAIX EMPORDÀ

gerard prohías

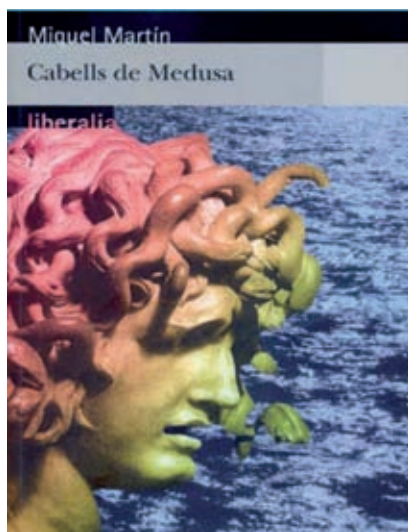
Elstrenets perduts | La nostra memòria col·lectiva parla sempre del tren de Sant Feliu a Girona o del Carrilet que travessava l'Empordà Petit des de Palamós fins a la capital dels *sitios*. Suposo que en parlem perquè ara no els tenim. El tema del tren, en nosaltres, és reiteratiu i a vegades ve amb maquillatges progressistes, quan en altres èpoques era una qüestió no prou moderna. Aquest any en fa quaranta que va tancar la línia ferroviària ganxona. Els guixolencs recorden l'efemèride com la iniciativa d'uns ciutadans que van veure en el ferrocarril el motor imprescindible d'una època. Si aquest tancament va tenir lloc el 1960, el del Carrilet porta la data de 1956. Després, la línia regular d'autobusos SARFA es va erigir en l'únic transport públic que unia les poblacions de la *provincia* parsimoniosament, que és com abans succeïen les coses. Circumloquialment. Donava més voltes que el 29. No fa tant, per anar de Sant Feliu a Cadaqués, per exemple, calia realitzar dos transbordaments, a Palafrugell i a Figueres, i rodar unes quantes hores, a més de les hores d'espera a les estacions. Els horaris semblaven confeccionats contra els viatgers i no pas al seu favor. Potser per això parlem sempre dels trenets. Amb una enyorança salvatge, desconsolada.

Vins de somni | A Calonge i Vall-llobrega fem vi. Vull dir que en fan els pagesos. Des de sempre. Jo me'l bec. Des dels romans. Vull dir que en fan des dels romans; ells, els qui en fan, de vi. Les nostres vinyes assuaveixen uns paisatges ja per si mateixos suaus, gens espessos. La Fundació Remença XXI i la Fundació Territori i Paisatge de l'Obra Social de Caixa de Catalunya han redactat un pla

de gestió de la zona d'interès enològic d'aquestes poblacions. Dos pobles vínicols a l'estil més tradicional. Fa uns quants anys vaig passar tota una tarda amb l'enòleg francès que aleshores dirigia les caves que elaboraven el Clos d'Agon, un vi de Calonge que va rebre elogis de tot el món. Finalment, després de tastar plegats tota mena d'anyades i colors, la seva conclusió va ser que aquells turons eren l'indret ideal per elaborar vins de somni, i que els romans ho sabien. I jo penso que sí, que els romans ho sabien tot. Els nostres pares.

Rutes literàries a Begur | Miquel Martín, escriptor de Begur, ha volgut recrear amb la novel·la *Cabells de Medusa* els perfils mítics del seu paisatge nadiu. És un escriptor decidit, i juntament amb les biblioteques de la zona ha iniciat uns itineraris que recorren els indrets on succeeix el seu relat. Indrets únics. Perduts sovint. Trossejats. Suposo que passa arreu, però a l'Empordanet parlem sempre d'un passat feréstec i iniciàtic, ric i ple. Sobrat. Sobrats. A la Toscana –per anomenar un lloc amb el qual ens agrada de comparar-nos–, a diferència nostra, es viu l'ara i l'avui, tot i la presència única d'una esplendor passada indiscutible i universal. El *sangiovese* és una varietat de raïm toscà antiquíssima que han sabut *aggiornare* convertint-la en un atractiu més per al visitant. Nosaltres gestionem intencionalitats, folklore, autovies i despropòsits de tota mena. Urbanístics sobretot. Ara potser no, però abans-d'ahir –o tot just ahir– segur.

LA GARROTXA

joan sala

Un nou accés, un nou abast | L'obertura de la carretera C-37, l'eix Vic-Olot, el 3 d'abril, ha estat una gran novetat per a la comarca, i segurament variarà de manera sensible alguns costums d'una part dels garrotxins. La distància per anar a Barcelona, per la nova via, s'ha escurçat de forma considerable, i a més d'estalviar temps no s'ha de pagar peatge, en tractar-se d'una autovia. Osona i la Garrotxa estaven, fins ara, quasi incomunicades per transport públic, i amb unes carreteres antiquades. Ara han passat a tenir set autobusos diaris en ambdues direccions els dies feiners, i una bona via de comunicació que ben segur farà variar moltes inèrcies i donar noves possibilitats a la indústria, al comerç, la cultura, al turisme... Ara Olot està més a prop de Vic que de Banyoles. Però fan falta encara una colla d'anys perquè entrin en funcionament les variants de les Preses i Olot, el que evidencia una greu i injustificable falta de planificació que pateixen tots els usuaris.

Un infreqüent protagonisme femení | La Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú és una de les més antigues i carismàtiques de Catalunya, ja que des de fa 310 anys reuneix cada divendres dels Dolors els seus devots per assistir a una processó pels carrers de la vila comtal. Però la d'enguany ha tingut un significat molt especial, en tenir per primera vegada en la seva dilatada història, per

Vanó Buch